

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

ט"ו אייר תשפ"ג • גיליון 261 • פרשת אמור

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
20:46	20:02	19:02	
20:49	20:05	19:00	ירושלים
20:47	20:03	19:02	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

כבוד הזולת

בחלוף עלינו הימים הנעלים והמרוממים של חג הפסח, אנו מתחילים להתכונן לקבלת התורה בחג השבועות הבעל"ט. ימים אלו שאנו בעיצומם - ימי ספירת העומר - ימי הכנה והתבוננות, התרוממות ודבקות.

ובד בבד, בתוך כדי ההכנה לקבלת התורה, אנו מצויים באלו לא נשמע כלי שיר ולא נערו חתונות, אין מוזיקה עליזה ברקע וגם המספרות סגורות. בטרגדיה נוראית, אסון בקנה מידה היסטורי, נפטרו בתוך כמה שבועות 24,000 תלמידי רבי עקיבא, 24,000 גאוני עולם ענקי רוח ומופלאי תורה, שפשוט הסתלקו בטרם עת בשבועות אלו בדווקא.

לא נוכל לדמיין את המשמעות של קרוב לאלף לוויית ביום!!! - של תנאים קדושים, גאונים וצדיקים, שכולם התבקשו לשיבה של מעלה בתוך שבועות ספורים. לא נוכל לתאר את האווירה הקשה, הנוראה, המדוככת, אפופת היגון ורוויית הדמעות, ששלטה ביקום כולו באותם שבועות נוראיים, לנוכח האסון הכבד המתרחש. 24,000 גאוני הדור עלו בסערה השמימה בטרם עת, תוך זמן כה קצר!

והסיבה לכך, מה שהביא עלינו את האסון הזה היא סיבה אחת: לפי שלא נהגו כבוד זה בזה. הם לא עברו על תר"ג המצוות, ההיפך - הם קיימו את כל המצוות קלה כבחמורה, הן תנאים היו! צדיקים היו! שרפי מעלה היו! אבל היתה להם בעיה אחת: אי נהיגת כבוד איש ברעהו, דיבור לא מכובד בין האחד לשני, פגיעות הדדיות, עלבונות וכיוצא באלה. אי נהיגת הכבוד לפי דרגתם - היא הסיבה בעטיה התרחש האסון הנורא!

אם יש לנו יחסים עכורים עם מישהו - זה הזמן לטפל בהם, לבקש סליחה ומחילה, לפתוח דף חדש של חברות וידידות אמת, ללא משקעי עבר. וככל שנשפר את נהיגת הכבוד והיחס לזולתנו, כך נזכה להתכונן כראוי לחג השבועות, ונזכה לקבל את התורה בשמחה! (הרב אשר קובלסקי)

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

הילולת הרשב"י

מי היה רבי שמעון בר יוחאי וכיצד זכה להיות תנא ענק

לראות את הצדיקים וללכת בדרכיהם. "להזהיר גדולים על הקטנים" ילד בא לאבא מדבר לשון הרע, האבא גוער בו. הילד אומר לאבא, אתה עצמך דיברת בשבת על מישהו. תן דוגמא אישית, שהגדולים יהיו "זוהרים" על הקטנים.

ברעיית אדמה הנוראה שהיתה באיזור צפת, רבים נהרגו, צפת עה"ק כמעט נחרבה. מספרים עדויות מאז, שהציון של רשב"י התרומם באוויר והכיפה נסדקה לשנים, אמרו אנשים: רבי שמעון זה הבית שלך! הבניין חזר למקומו שלם, והכיפה התחברה כבראשונה. בזמן הרעייה ברחו ערבים לתוך הציון, הם דפקו בשער שהיה נעול ואמרו: רבי שמעון אנו מאמינים בה' ורוצים להכנס, השערים נפתחו והם נכנסו.

כתוב בזה"ק: "בכה רשב"י ואמר אוי למי שיהיה בזמן המשיח, ואשרי מי שיהיה אז. יש כאן סתירה. מה זה אוי - ואשרי?! הפירוש הוא כך. אוי למי שיהיה ויפול, ואשרי מי שיהיה ולא יפול. הרי האמונה תהא קשה מאד, תהיה שנאת התורה ורדיפת התורה, התדרדרות בפריצות, קליפה של כפירה בחכמי ישראל, אוי לו למי שיעזוב את התורה, ואשרי אדם שיהיה בזמן המשיח, שלמרות כל הטומאה הנוראה, הוא יהיה ירא שמים גדול!

דורו של רשב"י היה דור גדול, שאפילו הקטנים ידעו סודות הקבלה. אבל להיות צדיק בדורנו זה הגדלות באמת.

מסופר על רשב"י, שישב עם תלמידיו בביתו ועסקו בתורה. והנה ראה רשב"י ברוח קדשו, כי תלמידו רבי יצחק בדרך לביתו ללמוד עמהם ומלאך המוות צועד והולך מרקד לפניו כדי לקחת את נשמתו. אמר רשב"י לרבי אלעזר בנו, תעמוד בפתח הבית ותגיד: רבי שמעון אמר מי שרגיל להכנס יכנס מי שלא רגיל להכנס לא יכנס! אמר רבי אלעזר כן, רבי יצחק נכנס ומלאך המות נשאר בחוץ. בעונש.

מלאך המות פוחד מרשב"י! אמר לו רבי שמעון לרבי יצחק, אתה נשאר איתי עד יום מותי. וכך היה, וביום פטירתו של רשב"י נפטר רבי יצחק.

זכותו תגן עלינו אמן!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

שבוע הבא תתקיים הילולת התנא הענק רבי שמעון בר יוחאי. רבי שמעון ברח מהרומאים והיה במערה שלוש עשרה שנים, הוא ובנו למדו תורה בתוך חול, כדי שהבגדים לא יבלו, בשבת לבשו את הבגדים. ולאחר שלוש עשרה שנה בא חמוי רבי פינחס בן יאיר, לקבל את פניו. כשלקח רבי פנחס בין יאיר קערה ומים לרחוץ את רבי שמעון, הוא ראה שגופו של רבי שמעון כולו קרעים קרעים, שותת דם, אמר לו אוי לי שראיתך בכך. והדמעות של רבי פנחס בן יאיר יורדות על גופו השרוט של רבי שמעון ומכאיבים לו. אמר לו רבי שמעון אשריך שראיתני בכך, שאם לא היית רואה אותי בכך לא מצאתני בכך. אמר לו רבי שמעון, כל מה שזכית לגדלות התורה, סודות התורה, דברים נוראים, רק בגלל שלמדתי תורה מתוך עוני, מתוך יסורים, מתוך מסירות נוראה.

ילד חוזר בתשובה, אומרת לו אמא שלו, אוי לי שראיתך בכך, לובש שחורים, הילד שלי נהיה חרדי? לאן נפלת? מה קרה לך? והבן אומר לאמא שלו, תראי את החברים שלי ברחוב, בהימורים, בסמים, באלימות, במה לא. אם לא ראיתני בכך לא מצאתני בכך! אם לא התורה והמצוות, אם לא היראת שמים, לא היית רואה אותי במידות טובות, בחסד, בדרך ארץ.

פרדס כץ היתה המערב הפרוע, פחד פחדים מה שהיה כאן. כיום רובם בעלי תשובה, יש כאן נכדים שהסבא שלהם חזר פה בתשובה. הרב דנגור שליט"א כיום מראשי ישיבת יקירי ירושלים, חזר כאן בתשובה, וכמוהו מאות אברכים צדיקים ויקרים. איזו צורה של אדם! איזה אור על הפנים שלהם! כל האיזור כאן פשט צורה ולבש צורה, מכל בית נשמע "שלום עליכם מלאכי השרת". פעם היו כאן מלאכי חבלה.

בפרשת השבוע, "אמור.. ואמרת" פירש רש"י, להזהיר גדולים על הקטנים. ומפרשים: "להזהיר לעשות מהצדיקים הגדולים זוהר לילדים. להחזיר לילדים את היופי של הצדיקים, את הגדלות של הצדיקים והחכמים, להכניס בהם הערכה ואהבה לגדולי ישראל, שישאפו להיות כמותם.

את מי לגדל? את השחקנים? את הזמרים? את החכ"ים? מי יגיד עליך קדיש אחר מאה ועשרים שנה? הוולבו?! תשקיע בחינוך הילדים. שנה זו מרתת ההילולא, "והיו עיניך רואות את מוריך".

ההקדשה השבועית

לימינו
ידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ססיר בת עליזה
לידך בת עליזה

הצנים הם אנום לתקיים
אלפי טלמי צארי המרשב"י
להצלחתם אז לפי קירובם?
התקשרו עכשיו: 05-61-61-200

לחובלתי
אסף בן חיה
רוני בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירנה

לפילי נשמת
שלמה בן ג'ון
סילית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן ילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

קופת הברזל המסתורית

דלת הקופה נפתחה לרווחה, אך אבוי, מה זה? במקום צלצולם הענוג של מטבעות מנצנצים ונקישתם של מטילי זהב הנופלים בכבדות, חזו עיניהם בעפר תחוח ובאבנים הניגרים מן התיבה.

"אבא שיטה בנו", זעמו איש אל אחיו ואישה אל אחותה. "הישלה אותנו כאילו משאיר לנו ירושת עתק והניח לנו אבנים ועפר".

כיון שרבי שמואל היה מעורב במעשה ושומר על המפתח, הלכו אליו לשפוך את זעמם על אביהם שעשה מהם לעג וקלס.

רבי שמואל שמע את טענותיהם כשחיוך קל מרפרף על שפתיו. "ובכן רבותי", פתח ואמר, "כל האשמה מוטלת עלי".

"מה?"

"כן, אני השאתי לאביכם את העצה של התקנת קופת ברזל כבדה. לפני עשר שנים בא והתמרמר לפני כי בניו ובנותיו אינם מכירי טובה ולא מכבדים את שיבתו. אמרתי לו, שהוא בעצמו אשם, כיון שחילק בחייו את כל הוננו, ולבניו לא נותר עבור מה לכבדו, אלא לשם שמים וכנראה אינם עומדים במדרגה זו. יעצתי לו לקנות קופה כבדה ולמלאותה בעפר ואבנים, וכך לגרות את דמיונכם כאילו ירושת עתק ממתנה לכם. מעתה אין לכם לבוא בטענות אלא על עצמכם. כיון שאביכם לא אמר מילה ולא שיקר לכם בדבר הירושה, אלא רק דמיונכם הכוזב הוא שהוליד אתכם שולל".

האחים והאחיות עמדו לפניו סמוקי לחיים ספק מבושה, ספק מזעם. ואילו רבי שמואל חיך שוב את חיוכו הפיקחי ואמר "מה לכם כי תלינו על אביכם, הרי בזכות קופה זאת הרווחתם עשר שנים של מצוות כיבוד אב".

חמק מהחדר, כבדרך אגב, כדי לשפות קומקום על הפתילייה, להכין כוס תה לבנו בכורו. בינתיים התקרב קלמן אל הקופה וניסה לטלטל אותה, בכדי לתהות על תכולתה. כאשר בקושי רב הצליח להזיז את הקופה, הופתע עד למאוד. היא היתה כבדה כעופרת, ובדמיונו של קלמן הצטיירו להם כמה מטילי זהב צהבהבים, בגודל טבעי. תוך יום, פשטה השמועה בקרב ילדים של ר' פנחס, כי בחדרו של אבא שוכנת כספת גדולה וכבדה, ומי יודע מה היא תכולתה.

מאותו יום החלו ילדיו של ר' פנחס לכבד את אביהם לאין שיעור. לא הותירו אות אף רגע לבדו. מידי לילה ישן עימו נכד אחר, ואל בית הכנסת כבר לא הלך לבדו, אפילו לתפילת מנחה. בניו החלו להימצא בביתו מידי יום ואף קבעו עימו חברותא. בנותיו וכלותיו שטפו את הרצפות פעמיים בשבוע, והבית הישן והמאובק נציץ מניקיון והדיף ריח בישול של מאכלים טעימים. כך עברה עליו זקנתו של ר' פנחס בטוב ובנעימים, מוקף באהבת בני משפחתו המסורים והודות לטיפולם המסור הגיע לגבורות. במלאות לו שמונים שנה גווע ויאסף אל אבותיו. בשוכם הביתה מהלוויה התיישבו הבנים ישיבה של אבלות.

"תוך יום פשטה השמועה בקרב ילדים של ר' פנחס כי בחדרו של אבא שוכנת כספת גדולה..."

ככלות ימי השבעה בשוכם מהר הזיתים, מחלקת הקבר הטרייה, הגיעו כל היורשים אל הבית, וכאחוזי תזוית החלו תרים ומחפשים אחר מפתח הכספת.

למרבית הפלא לא מצאו שום מפתח. רק לאחר חיפושים ממושכים נמצא פתק מתפורר במיטתו של אביהם המנוח, מתחת לכרית הבלויה, על מזרן הקש העתיק ובו כתוב לאמור: המפתח מונח אצל הגאון הצדיק רבי שמואל מסלנט.

בוריות, רצו אל הגר"ש וביקשו ממנו את המפתח. רבי שמואל מסר בידיהם מפתח חלוק, בחיוך מסתורי. הם דהרו ברגליים ורועדות את כל הדרך לביתו של אבא זצ"ל, ניגשו בלב דופק אל הקופה העתיקה וסובבו את המפתח בחור המנעול.

ר' פנחס שטראסה, הסתכן ועלה לארץ ישראל. הוא התיישב בירושלים, ופתח חנות מכולת קטנה ברחוב היהודים בעיר העתיקה, ממנה פרנס בכבוד את שבעת בניו ובנותיו.

את כל טוב ליבו ומזוגו הנוח השקיע ר' פנחס בצאצאיו. הם גדלו ופרחו. על אף חיי הדוחק בירושלים של אז, עשו חיל והקימו בתים לתפארת. כל אחד משבעת ילדיו, כבר היה הורה לצאצאים משלו, הלא הם נכדיו ונכדותיו של ר' פנחס.

אך דא עקא, לאחר שמלאו לו שבעים שנה, ר' פנחס נחלש וכבר לא היה כח במותניו לנהל את חנות המכולת. תחילה ישב בה רק חצי יום ולאחר שנפטרה אשת נעוריו, מיאן להתנחם והגיף את תריסי החנות, על מנת שלא לשוב ולפנותה.

הוא ישב מרביתו של יום בבית הכנסת ואמר תהילים, למד משנה ו"חוק לישראל", הקשיב לשיעוריו של מגיד השיעור בגמרא לאחר תפילת ערבית, הבין מה שהבין, והלך הביתה לאכול פת דלה עם מעט שמן ובצל.

המחשבות רדפו אותו, ומצצו את לשד עצמותיו. ראה מה עלתה לך. את כל חיך השקעת בילדים, גדלו לתפארת, אבל איפה כיבוד הורים? מדי פעם מגיח אחד מהם לבית, מציץ לרגע לראות אם הכל בסדר וחומק במהירות. איפה מסירות אמיטית לאבא אלמן ובודד? איפה הרצון הפנימי? הדאגה האכפתית לאביך מולידך?

כשמטען המרירות בליבו כמעט מאיים לחונקו, עלה לביתו של הגאון רבי שמואל מסלנט זצ"ל, רבה של ירושלים, שהביטוי "חכימא דיהודאי" צר מהכיל את עומק חכמתו ופיקחותו. שמע רבי שמואל את מצוקת נפשו של ר' פנחס, חיוך פיקחי האיר את עיניו והוא יעץ לו בקולו השקט כדת מה לעשות. מביטו של רבי שמואל הלך ר' פנחס לחנותו של ר' שמעון הפחח, ונטל ממנו תיבת ברזל גדולה כעין קופה (ובימינו כספת), אשר בראשה הותקן מנעול מתכת כבד ומרשים. הניח ר' פנחס את הקופה בחדרו במקום בולט, והמתין לתוצאות.

באותו יום, כשהגיע בכור בניו קלמן לבקר, נתקלו מבטיו בקופת הברזל המרשימה. ר' פנחס

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר כנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באזור מגורכם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

**חייגו עכשיו:
03-61-50-203**

*ההפצה הינה בטחור סמלי

האם אישה חייבת בסעודה רביעית? האם חייב לאכול דברים חמים במוצא"ש?

שאלה: האם אשה חייבת בסעודה רביעית?

מצות סעודה רביעית זמנה הוא במוצאי שבת בדוקא, נמצא שהיא מצות עשה שהזמן גרמא ולכא' הכלל הידוע שמצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות. אמנם כתבו האחרונים שמה שהסמיכה הגמרא (שבת קיט:) דין סעודה רביעית לשאר סעודות השבת. משמע שיש לסעודה זו דין כשאר סעודות השבת, ועוד שטעם סעודה רביעית היא משום ללות את המלך בכניסתו וביציאתו, נשים גם מחויבות בה.

ויש עוד אחרונים שכתבו, שכיון שנאמר על מצות סעודת מלוה מלכה, עצם יש באדם ונסכוו שמו (שהוא עצם הלזו והוא העצם התחתון שבשדרה), ואינו ניוון אלא בסעודת מוצאי שבת, וממנו קם האדם בתחיית המתים. ועוד שהמן היה יורד שני עומרים לאחז, כדי להשאיר ברכה גם לסעודה רביעית, וגם הנשים היו באותו הנס של המן. לפי זה ראוי גם לנשים לאכול סעודה זו.

אמנם כתבו האחרונים, שלפי מה שכתבו הגאונים שאין כל כך חיוב סעודה זו בפת יכולות הנשים לקיים סעודה זו בעוגות או פירות, ומ"מ ודאי שראוי ונכון שישתדלו לעשותה בפת דווקא.

סגולה לנשים שלא תקשנה בלידתן, שיקיימו מצות סעודה רביעית, ויאמרו בפיהם לשם מצות סעודת מלוה מלכה, ועל ידי זה ילדו בנקל ובהריוחה בעזרת ה' יתברך. כ"כ אחרונים.

להלכה, גם הנשים עליהן לקיים סעודה רביעית במוצאי שבת, ודין האשה כדין האישה לכל עניני שבת, ויכולות לקיים סעודה זו בעוגות או פירות. ומ"מ ודאי שראוי ונכון שישתדלו לעשותה בפת דווקא. ויש בזה סגולה לנשים שלא תקשנה בעת לידתן, שתאכלנה במוצאי שבת סעודת מלוה מלכה ויאמרו בפיהן לשם מצות סעודת מלוה מלכה. (ילקו"י עמ' תתקכט)

שאלה: האם יש ענין לאכול ולשתות במוצאי שבת דברים חמים?

נאמר בגמרא (שבת קיט:) חמין במוצאי שבת מלוגמא (פל', מים חמים במוצאי שבת יש בהם רפואה), פת חמה במוצאי שבת מלוגמא. ופירשו הראשונים, חמין, לשתות ולרחוץ. וכתב אחד מהאחרונים שמנהג העולם רק לשתות ולכן יש לפרש שכונת הראשונים או לשתות או לרחוץ. ושרפואתו לעצבות, ונתנו רמז על זה מהפסוק "ומחבש לעצבותם". ור"ת של מחב"ש הוא ח'מין ב'מוצאי שבת מ'לוגמא. ומאי הוא הרפואה, "לעצבותם", לחולי העצבות. ויש שכתבו שהשיעור שיש בו רפואה הוא כמלא לוגמיו (כ-45 גרם).

ומה שאמרו חז"ל פת חמה, כתבו האחרונים שמהגמרא במסכת יומא (פד) ומיהירושלמי ועוד מבואר שפת חמה היא לא טובה לנוף. ולכן ביארו הפוסקים, שכשהיא פת חמה שהוציאה מן התנור מיד לאחר אפייתה היא לא טובה, אבל כשנתקררה וחוזר ומחממה מחדש והיא מצטמקת ויפה לה, זו היא שמעלה ארוכה ומרפא. ועוד חילקו, שדוקא פת חמה ביותר, מיד אחר שהוציאה מן התנור, מתשת כוחו של אדם, אבל כשאינה חמה כל כך, טובה לאדם. ושכן משמע מהגמרא ביומא.

להלכה, אמרו חז"ל (שבת קיט:) חמין במוצאי שבת מלוגמא, פת חמה במוצאי שבת מלוגמא (רפואה). והיינו פת שנאפתה מקודם, וכבר נתקררה, וחוזר ומחממה מחדש, והיא מצטמקת ויפה לה, זוהי שמעלה ארוכה ומרפא. וכן פת שאינה חמה כל כך. ומה שאמרו חמין במוצאי שבת מלוגמא. היינו שיועיל לו שלא תהיה לו עצבות ויהיה תמיד שש ושמה, וטוב שיאמר גם כן בפיו "חמין במוצאי שבת מלוגמא". (ילקוט יוסף עמ' תתקלה)

שאלה: האם מותר לטלטל לחם קפוא ושאר מאכלים קפואים (הראויים לאכילה ללא צורך בבישול או שבשול)?

הנה, היה מקום לומר שכיון שאינם ראויים לאכילה בבין השמשות (שזה עיקר הזמן שקובע אם הקצתי דעתי מהחפץ מלהשתמש בו בשבת), אזי הרי הם מוקצה ואסור לטלטלם אלא שלהלכה מותר לטלטלם והטעם הוא משום שבידו להוציאו ולהפשירו, נחשב כדבר שגומרו בידי אדם, (דהיינו שיש ביד האדם אפשרות לגומרו ולתקנו שיהיה ראוי לשימוש). ובפרט לחם שאפשר לצרפו ללחם משנה אפילו בעודו קפוא.

להלכה, מותר לטלטל לחם קפוא וכן מאכלים קפואים, כיון שיוכל להפשירם ולהשתמש בהם בשבת, ובפרט לחם קפוא שראוי הוא להצטרף ללחם משנה (אם אין לו שום לחם אחר).

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

זהירות לפגוע בילדים!

"המכנה שם רע – היינו מלבין פני חבירו ברבים" (בבא מציעא נח, ב)

כבר עמדנו על גודל מידת ההשפעה שיש להורים על עיצוב נפש הילד ועל פיתוח הדימוי העצמי שלו, ועד כמה החובה מוטלת עליהם להיזהר בכל מילה שמוציאים מן הפה.

במיוחד שלא להשתמש חלילה, בשום פנים ואופן, בכינויים משפילים ומבזים שנוקם לטווח הארוך עלול להיות נורא. בעסקנו בפרקים העוסקים בהענשה, מן הראוי לעורר על כך שוב, מאחר וישנם הורים שבעת כעס מתפרצים על ילדיהם ומשתמשים בביטויי גנאי. במקרה הטוב – כדי לזעזע אותם ולהעמידם על חומרת מעשיהם, ובמקרה הגרוע – פשוט במטרה להשפילם ולהכאיב להם. אולי הם רואים בכך "עונש חינוכי".

אך בזאת הם גורמים לילדיהם עוול לדורות, מתוך שפגעו בציפור נפשם והשפילו אותם בפני אחרים. יש ילדים, שבעקבות זאת, נאכלים מרוב בושה ונסגרים בתוך עצמם, כשהם חוסמים את התפתחות הקשר הבריא עם סביבתם. ויש כאלו, שהם כה מתביישים, עד שברוב כעסם על ההורים, הם מחפשים דרך לנקום בהם.

לפעמים בצורה המכאיבה ביותר, כשהם עושים דוקא את ההיפך וחוזרים על שגיאותיהם ונפילותיהם פעם אחר פעם, מבלי להתחשב ביתר בהשלכות והתוצאות הנגרמות מהתנהגותם זו, ובלבד להפגין ולהביע הזעם שהצטבר אצלם.

סיפר לי בחור, כי לאחר שנתפס פעם אחר פעם כשהוא נוטל ללא רשות מפורשת, כינה אותו אביו בתואר "גנב". כינוי זה הוצמד לו לאחר מכן על כל צעד ושעל: בכל פעם שאביו גער בו על דבר מה היה מצרף את שם התואר הנ"ל. מובן מאליו, שהכעס חלחל עמוק וקנה שביתה בלבו של הבחור, שהרחיק כל שמץ של אהבה לאביו. עד שהיתה לו מין שאיפה מוזרה להראות לאביו כי לא הצליח לשנותו.

כשהגיע אלי, היה הבחור בגדר "גנב מדופלם" בעל עבר פלילי די מרשים. עד כמה הזדעזעתי לשמוע אותו מתאר, כיצד בכל גניבה הוא חורק את שיניו ולוחש לעצמו: "אה, אבא – אני גנב? הא לך עוד גניבה!..." הזדעזעתי אך לא הופתעתי; שכן ההשלכה היתה די צפויה.

חשוב איפוא לכולנו לאמץ בנחרצות את הכלל הבא:
לעולם לא מביישים ולא משפילים ילד!

אפילו שלא בפני רבים, אסור לעשות זאת. אלא יש לשמור את ה"פסק" לעיתוי מתאים, כשיש זמן לשקול כל מלה וביטוי במידה ובמשורה.

הגערה, תהא משולה בעינינו לתרופה חריפה, שכל הפרזה במינון עלולה לסכן במקום לרפא. שום אסון לא יקרה, אם האב יקרא את הילד לחדר בשעת ערב שקטה ויאמר לו, כי נחרד לשמוע או לגלות שהוא נכשל בזאת ובזאת. אז, הילד יתבייש מ.... עצמו!

גם כשילד מועד ונכשל, השימוש בשפת ההסברה בשיחה נעימה ובאווירה רגועה מועילה מאוד, ודי בכך. ואולי גם על כגון דא, אמר שלמה המלך (משלי כה, טו) "ולשון רכה תשבר גרם..."

רגע חושבים

הרב אליהו רוסתמי

והיו לבשר אחד

לך ותסתדר בחיים. מכאן מגיע לפרשת וירא, הוא מתחיל לראות מה קורה בעולם. הוא פוגש כלה ומגיע לפרשת חיי שרה, הוא מחפש את שרה'ה ומתחתן איתה ומגיעים לפרשת תולדות ושם מביאים ילדים לעולם, וכשהמשפחה גדלה מגיעים לפרשת ויצא, הוא יוצא לעבודה, הוא לא יכול להחזיק בית במילגה קטנה, ולכן הוא יוצא לעוד עבודות. ואחרי כן צריך לחתן את הבנים והבנות וזה פרשת וישלח, הוא שולח אותם. ומי שיש לו בנות ורוצה להעניף אותן מהר שיתן להם לאכול כנפיים, וְלִבְנֵי יִתְן שׁוֹקִיִּים, ואחרי שחיתן את כולם מגיע פרשת וישב, הוא יושב עם אשתו בגיל 65 במרפסת עם קפה טורקי קטן, ואומר לה "אשתי, עשינו את זה, גידלנו דור ישרים ושלחנו את כולם עכשיו אפשר לשבת ביחד". ואחרי כן מגיע מקץ הוא רואה שהקץ מגיע, הוא בן 80 ומריח את הסיום, כמה טרחתי וכמה רצתי, ואם כן, ויגש הוא ניגש לעשות תשובה, לנצל את "הפיניש", לשנות את הדרך ולהרבות בתורה ובחסד, ואם עושה כן אזי יוחי, חי לחיי עולם הבא.

המלבי"ם אומר למה אשתך נקראת שאר, כי היא הגורם להשאיר לך שם ושארית בעולם, בלי האשה אין המשך. אם אתה חי לבד מגיע לגיל מסוים "תמו שידורנו להיום, ויוצאים לפרסומות" מי שרוצה המשך בנים ובנות צריך את האשה, לכן קוראים לה שאר.

והתורה מזכירה את האשה לפני אבא ואמא וכל השאר, כי היא מספר אחד אצל הבעל, והיו לבשר אחד!

לכהן מותר להיטמא לשבעה קרובים. ואלו הם: כי אם לשארו הקרוב אליו, לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו, ולאחותו הבתולה הקרובה אליו וכו'. אם סופרים כאן רואים רק ששה קרובים, ולמה אשתו לא כתובה, אלא כי אם לשארו הקרוב אליו, אומר רש"י אין שארו אלא אשתו!

למה קשה לתורה לכתוב אשתו, הרי כתוב אבא ואמא בנו ובתו אחיו ואחותו, רק מגיעים לאשה, כתוב כי אם לשארו הקרוב אליו. למה?

אלא האשה נקראת שאר בשר של האיש, ומי שתישאר עם הבעל אחרי שכולם יתחתנו זו רק האשה, שהיא הקרובה ביותר לאיש, שנאמר "על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו, ודבק באשתו והיו לבשר אחד", בעל ואשה צריכים להיות כמו בשר וציפורן, שקשה מאד להיכנס ביניהם וזה כואב מאד.

לצערו הרב הרבה זוגות לא מודרכים וחיים בכישלון מוחלט. כי כל דבר בחיים אם לא מטפחים אותו, הוא נובל באמצע הדרך. ישנם זוגות אחרי עשרים שנות נישואין לא יודעים מה הם עושים ביחד, הם חיתנו שלושה או ארבעה ילדים, והוא מסתכל על אשתו כאילו היתה עציץ! הבעל אומר "אני לא יודע מה אני עושה איתה", הוא רוצה כל כמה שנים להתרענן, אבל התחתנתם ואתם עשרים שנה ביחד, מה קרה? הוא עבד ודאג לבית לגדל ולחתן את הילדים, אבל הוא שכח לטפח את הזוגיות שלו.

מהלך החיים והנישואין של הרבה זוגות דומה לפרשיות בראשית. בהתחלה בראשית זה נח, אדם נולד בהתחלה ומפנקים אותו כולם מחייכים לו ונח להיות ילד קטן.

אחרי נח מגיע לך לך, האבא אומר לבן מספיק לשבת לי על הכתף, לך

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתרנו
להרצאות נוספות בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

"המשכילים יזהרו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד"

(דניאל פרק י"ב פסוק ג')

ערוץ הלוויין דר וסוחרת . לוויין יוטלסאט 7A. תדר 12529 .S.R. 01480 H.

יצחק יוסף שליט"א
מרן הרש"צ הרב
בכל מוצאי שבת
בשעה 21:30

דניאל זר שליט"א
בכל יום רביעי
בשעה 22:00

איייל עמרמי שליט"א
בכל יום שני
בשעה 19:30

בניהו שמואלי שליט"א
בכל יום ראשון
בשעה 21:00

ליאור גלזר שליט"א
בכל יום חמישי
בשעה 22:15

ראובן אלבו שליט"א
בכל יום חמישי
בשעה 21:00

ניתן לצפות בדרשתו השבועית
של הרב"ג דניאל זר שליט"א
באתרנו Rabenu.com